(ט) [ט] לְהַנִּיחָהּ: ו ׳אֵין לִמְלֹחַ בְּיַחַד הַרְבֵּה פּוּלִים (י) ׳וַעֲדָשִׁים שֶׁנִּתְבַּשְּׁלוּ (כב) בִּקְלִפָּתָן: ז (כג) ׳מֻתָּר לָדוּךְ פִּלְפְּלִין, (כד) אֲפִלּוּ הַרְבֵּה יַחַד, וְהוּא שֶׁיְּדוּכֵם בְּקַתָּא שֶׁל סַכִּין (יא) (כה) וּבִקְעָרָה:

י טוּר בְּשֵׁם הָרַב (ר״פ) [רַבֵּנוּ שִׁמְשׁוֹן]. כ שַׁבָּת (קמ״ח) [קמ״א] (ע״א) וּכְרָבָא, הָרִי״ף (נח:) וְרֹא״שׁ (פ״כ סי׳ יב) וְרַמְבַּ״ם בְּפֶרֶק כ״א (ה״כ) מֵהִלְכוֹת שַׁבָּת.

בָּאֵר הֵיטֵב

שֶׁנָּהֲגוּ שֶׁלֹּא לִשְׁהוֹת כְּלָל בְּמֶלַח אֶלָּא מְטַבֵּל וְאוֹכֵל מִיָּד, עַיֵּן שָׁם: ה (ט) לְהַנִּיחָהּ. מַשְׁמַע אֲפִלּוּ לְהַנִּיחָהּ מִסְּעֻדָּה לִסְעֻדָּה אָסוּר, אֲבָל צְנוֹן אֲפִלּוּ לְצֹרֶךְ אוֹתָהּ סְעוּדָה אָסוּר, [אֲבָל בְּסֵפֶר אֵלִיָּהוּ רַבָּה (סק״ט) מְסַפֵּק בּוֹ]. וְכָתַב הַטַּ״ז (סק״ה) נִרְאֶה דְּאֵין אִסּוּר בָּרוּר בָּזֶה אֲפִלּוּ מִדִּבְרֵיהֶם אֶלָּא מִצַּד שֶׁאֵין צָרִיךְ לָזֶה וְלָמָּה יַטְרִיחַ עַצְמוֹ בְּחִנָּם בְּשַׁבָּת דַּהֲלֹא יָכוֹל לִמְלֹחַ בִּסְעֻדָּה אַחֶרֶת שֶׁיֹּאכַל בּוֹ בַּיּוֹם, נִמְצָא לְפִי זֶה שֶׁאִם יֵשׁ אֵיזֶה צַד שֶׁטּוֹב לוֹ שֶׁיִּמְלַח עַכְשָׁו מִמַּה שֶּׁיִּמְלַח אַחַר כָּךְ, כְּגוֹן שֶׁהוּא עַכְשָׁו קְצָת חַם וִיקַבֵּל טְפֵי הַמֶּלַח אֵין אִסּוּר בַּדָּבָר, עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וְעַיֵּן בִּתְשׁוּבַת פָּנִים מְאִירוֹת (ח״א סִימָן ט״ז) וּבִתְשׁוּבַת שְׁבוּת יַעֲקֹב חֵלֶק ב׳ סִימָן י״ב. וְכָתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק״ז) וְנִרְאֶה לִי דְּהוּא הַדִּין דְּאָסוּר לִמְלֹחַ אוּגֶערְקֶע״ס חַיִּין דְּהָא רְגִילִין לַעֲשׂוֹת מֵהֶן כְּבָשִׁים, וְעוֹד דְּהַמְּלִיחָה מוֹעֶלֶת לָהֶן וַהֲוֵי כִּצְנוֹן וְהוּא הַדִּין כָּל כַּיּוֹצֵא בָּזֶה. וְעַיֵּן בִּשְׁבוּת יַעֲקֹב חֵלֶק ב׳ סִימָן י״ב שֶׁהוֹרָה פָּנִים לְהֶתֵּר, מִיהוּ כְּשֶׁנּוֹתֵן שֶׁמֶן תֵּכֶף שָׁרֵי. בָּשָׂר אוֹ דָּג חַי אָסוּר לְמָלְחוֹ בְּשַׁבָּת כְּדֵי שֶׁלֹּא יַסְרִיחַ, עַיֵּן סוֹף סִימָן ת״ק (ס״ה) דְּמַשְׁמַע אֲפִלּוּ בִּמְקוֹם הֶפְסֵד אָסוּר. בֵּית יוֹסֵף (ד״ה כתוב) בְּשֵׁם שִׁבֳּלֵי לֶקֶט (סי׳ פח). וְהַתּוֹסָפוֹת (ד״ה ונסבין) וְהָרֹא״שׁ (פ״א סי׳ יט) בְּחֻלִּין דַּף י״ד (ע״א) כָּתְבוּ דַּאֲפִלּוּ רוֹצֶה לְאָכְלוֹ כָּךְ חַי אָסוּר לְמָלְחוֹ, וְאַף עַל גַּב דְּאֵין עִבּוּד בָּאֳכָלִין כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סוֹף סִימָן ת״ק (ס״ה), מִכָּל מָקוֹם אָסוּר דְּמִיחֲזֵי כְּעִבּוּד לְפִי שֶׁהַמֶּלַח מַכְשִׁיר הָאֹכֶל וּמְתַקְּנוֹ, וְכָל שֶׁכֵּן דְּאִיכָּא לְמֵיסַר מְלִיחַת בָּשָׂר חַי דְּהָא מְתַקֵּן לֵיהּ, וְכָל שֶׁכֵּן אִי אַסְרַתְּ לֵיהּ בְּלֹא מְלִיחָה דַּהֲוֵי תִּקּוּן טְפֵי. וְנִרְאֶה לִי דְּמֻתָּר לָתֵת הַבָּשָׂר לְתוֹךְ הַחֹמֶץ כְּדֵי לְאָכְלוֹ כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּיוֹרֶה דֵּעָה, עַיֵּן סִימָן (ס״ו) [ס״ז] (ס״ה), וּמְבֹאָר מִדִּבְרֵיהֶם שֶׁמֻּתָּר לְהָדִיחַ הַבָּשָׂר כְּדֵי לְאָכְלוֹ, כֵּיוָן שֶׁאֵין הָאִסּוּר בְּגוּף הַבָּשָׂר אֶלָּא שֶׁמְּדִיחוֹ מִשּׁוּם דָּם בָּעַיִן שֶׁעָלָיו שָׁרֵי. וְנִרְאֶה דְּאָסוּר לְהָדִיחַ בָּשָׂר שֶׁחָל יוֹם שְׁלִישִׁי לִהְיוֹת בְּשַׁבָּת כְּדֵי שֶׁלֹּא יֵאָסֵר לְבַשֵּׁל, דְּכֵיוָן שֶׁאֵינוֹ רוֹצֶה לְאָכְלוֹ בּוֹ בַּיּוֹם אָסוּר לַהֲדִיחוֹ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סִימָן שכ״ג סָעִיף ו׳, וַאֲפִלּוּ עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי אֵין לְהָקֵל דְּלֵיכָּא פְּסִידָא כָּל כָּךְ דְּיָכוֹל לְאָכְלוֹ צָלִי. מָגֵן אַבְרָהָם עַיֵּן שָׁם: ו (י) וַעֲדָשִׁים. מַשְׁמַע אֲפִלּוּ לְאָכְלָם לְאַלְתַּר, כֵּיוָן דְּהַמְּלִיחָה מוֹעֶלֶת הֲוֵי כִּצְנוֹן דְּנִרְאֶה כְּכוֹבֵשׁ כְּבָשִׁים: ז (יא) וּבִקְעָרָה. פֵּרוּשׁ אוֹ בִּקְעָרָה, שֶׁיְּדוּכֵם בְּשׁוּלֵי הַקְּעָרָה דַּהֲוֵי שִׁנּוּי גָּמוּר, אֲבָל בִּמְכַתֶּשֶׁת אוֹ לַחְתְּכָם בְּסַכִּין אָסוּר, וְהוּא הַדִּין בְּכָל תַּבְלִין,

שַׁעֲרֵי תְשׁוּבָה

ה [ט] לְהַנִּיחָהּ. עַיֵּן בְּאֵר הֵיטֵב (סק״ט), וּמַה שֶּׁכָּתַב בְּשֵׁם הַטַּ״ז עַל זֶה, כָּתַב בְּשׁוּ״ת פָּנִים מְאִירוֹת (סי׳ טז) דְּאַדְּרַבָּה הֵיכָא שֶׁטּוֹב לוֹ שֶׁיִּמְלַח עַתָּה וּמַשְׁבִּיחַ עַל יְדֵי זֶה, טְפֵי יֵשׁ לֶאֱסֹר, עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן בִּשְׁבוּת יַעֲקֹב (ח״ב סי׳ יב) שֶׁאַף שֶׁצִּדֵּד לְהַתִּיר, כָּתַב לְהַנִּיחָם זְמַן מָה אָסוּר בְּמֶלַח, וְכֵן בְּשַׁלַאטִי״ן, וְכֵן אִם מוֹלְחָן בִּקְלִפָּתָן הַמָּרָה, אַךְ אִם נוֹתֵן מַתְחִלָּה מְעַט שֶׁמֶן יֵשׁ לְהַתִּיר. וּמַה שֶּׁכָּתַב הַבְּאֵר הֵיטֵב (שם) בְּשֵׁם הַמָּגֵן אַבְרָהָם דְּאָסוּר לְהָדִיחַ בָּשָׂר בְּשַׁבָּת שֶׁחָל בְּיוֹם שְׁלִישִׁי, עַיֵּן לְעֵיל סִימָן ש״ח (ס״ק לז) כָּתַב בְּשֵׁם אֵלִיָּה זוּטָא (שם ס״ק יז) בְּשֵׁם זְקֵנוֹ לְהַתִּיר, וְעַיֵּן בְּנוֹדַע בִּיהוּדָה מַהֲדוּרָא תִּנְיָנָא (או״ח) סִימָן כ״ז אַוָּזוֹת פְּטוּמוֹת שֶׁעִקָּרָם הוּא בִּשְׁבִיל הַשֻּׁמָּן, וּבְצַלֵּי הַשֻּׁמָּן כָּלֶה וְאִיכָּא פְּסִידָא, שָׁרֵי לָתֵת מַיִם עַל הַבָּשָׂר עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי, וְלֹא מִבַּעְיָא אַוָּזוֹת דְּרַכִּיךְ וַחֲזֵי לְאוּמְצָא אֶלָּא אֲפִלּוּ בְּשַׂר בְּהֵמָה, וְאִם אִי אֶפְשָׁר בְּאֵינוֹ יְהוּדִי מֻתָּר לַעֲשׂוֹת עַל יְדֵי יִשְׂרָאֵל, וּבִפְרָט אִם בְּלָאו הָכִי צָרִיךְ לִרְחֹץ יָדָיו, עַיֵּן שָׁם, וְכֵן כָּתַב בִּדְגוּל מֵרְבָבָה, וְסִיֵּם בָּהּ שׁוּב מָצָאתִי בְּאֵלִיָּה רַבָּה סִימָן ש״ח (סק״ע) שֶׁחוֹלֵק עַל הַמָּגֵן אַבְרָהָם עַיֵּן שָׁם. וּבִשְׁבוּת יַעֲקֹב חֵלֶק ג׳ סִימָן כ״ב כָּתַב דְּהַמָּגֵן אַבְרָהָם הַמַּחְמִיר דַּוְקָא יָחִיד בְּבֵיתוֹ, אֲבָל בְּקַצָּב הַמּוֹכֵר לַאֲחֵרִים מוֹדֶה שֶׁיָּכוֹל לַעֲשׂוֹת עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי, (וּלְפִי זֶה גַּם בְּאַוָּזוֹת פְּטוּמוֹת שֶׁיֵּשׁ פְּסִידָא דְּשֻׁמָּן), וְהַמַּחְמִיר, יֹאמַר לְאֵינוֹ יְהוּדִי לְצַוּוֹת לְאֵינוֹ יְהוּדִי דַּהֲוֵי שְׁבוּת דִּשְׁבוּת, עַיֵּן שָׁם. (וְעַיֵּן בִּפְרִי חָדָשׁ סוֹף סִימָן ת״ק (סק״ה) לְעִנְיַן יוֹם טוֹב, וּבְנוֹדַע בִּיהוּדָה (מהדו״ת או״ח) סִימָן צ״ב כָּתַב לְהַתִּיר בְּיוֹם טוֹב, וְעַיֵּן שָׁם בְּפֵרוּשׁ דִּבְרֵי הַמָּגֵן אַבְרָהָם שֶׁכָּתַב מִשּׁוּם מְתַקֵּן דְּהַיְנוּ שֶׁהוּא מְרַכֵּךְ). וְעַיֵּן בְּחַוּוֹת יָאִיר סִימָן (מ״ד) [מ״ט] הוּבָא לְעֵיל סִימָן ש״ז (בה״ט סק״ג) וּבִשְׁבוּת יַעֲקֹב חֵלֶק ב׳ סִימָן (מ״ד) [מ״ב]:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

לְהַנִּיחַ לְאַחַר זְמַן, דָּמֵי (יח) לְעִבּוּד וּכְבִישָׁה. וְהִנֵּה דַּעַת הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק״ז) וְטַ״ז (סק״ה) דַּאֲפִלּוּ דַּעְתּוֹ לֶאֱכֹל בְּיוֹמוֹ, אִם הוּא לְצֹרֶךְ סְעוּדָה אַחֶרֶת יֵשׁ לִזָּהֵר בָּזֶה, [וְהַיְנוּ כְּשֶׁהַסְּעֻדָּה אַחֶרֶת נִמְשָׁךְ (יט) זְמַן רַב אַחַר סְעוּדָה רִאשׁוֹנָה], אֲבָל הָאֵלִיָּה רַבָּה (סק״ט) מְצַדֵּד [א]דְּאֵין לֶאֱסֹר רַק אִם בְּדַעְתּוֹ לְהַנִּיחַ לְאַחַר שַׁבָּת, (כ) וְכֵן מַשְׁמַע מִבֵּאוּר הַגְּרָ״א, וּבִפְרָט אִם הָעֵת חַם וְהוּא עוֹשֶׂה כֵּן כְּדֵי שֶׁלֹּא יַסְרִיחַ, בְּוַדַּאי יֵשׁ לְהָקֵל לְצֹרֶךְ סְעוּדָה אַחֶרֶת, (כא) דְּגַם הַטַּ״ז מַתִּיר בָּזֶה. בָּשָׂר אוֹ דָּג חַי אָסוּר לְמָלְחוֹ בְּשַׁבָּת כְּדֵי שֶׁלֹּא יַסְרִיחַ, וַאֲפִלּוּ בִּמְקוֹם הֶפְסֵד אָסוּר, (כב) וַאֲפִלּוּ רוֹצֶה לְמָלְחוֹ כְּדֵי לְאָכְלוֹ אַחַר מְלִיחָתוֹ חַי, אָסוּר, דְּאַף עַל גַּב דְּאֵין עִבּוּד בָּאֳכָלִין מִדְּאוֹרַיְתָא, מִכָּל מָקוֹם אָסוּר דְּמִתְחֲזֵי כְּעִבּוּד, שֶׁהַמֶּלַח מַכְשִׁיר הָאֹכֶל וּמְתַקְּנוֹ. אֲבָל מֻתָּר לְהָדִיחַ הַבָּשָׂר כְּדֵי לְאָכְלוֹ אַחַר כָּךְ חַי, וְאֵין זֶה מִקְרֵי תִּקּוּן, שֶׁאֵין הַתִּקּוּן בְּגוּף הַבָּשָׂר, אֶלָּא שֶׁמְּדִיחוֹ מִשּׁוּם דָּם בָּעַיִן שֶׁעָלָיו. וּמִכָּל מָקוֹם נִרְאֶה דְּאָסוּר לְהָדִיחַ הַבָּשָׂר שֶׁלֹּא נִמְלַח כְּשֶׁחָל יוֹם שְׁלִישִׁי לִהְיוֹת בְּשַׁבָּת, וּכְדֵי שֶׁלֹּא יֵאָסֵר אַחַר כָּךְ לְבִשּׁוּל, כֵּיוָן שֶׁאֵין רוֹצֶה לֶאֱכֹל הַיּוֹם, וְגַם אֵין דֶּרֶךְ לֶאֱכֹל חַי, נִכָּר שֶׁעוֹשֶׂה לְצֹרֶךְ חֹל, וַאֲפִלּוּ עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי אָסוּר לְהָדִיחַ, שֶׁאֵין כָּאן הֶפְסֵד כָּל כָּךְ אִם לֹא יְדִיחֶנּוּ, שֶׁיּוּכַל לֶאֱכֹל צָלִי, כֵּן כָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (שם). [ב]וּמַיְירֵי (כג) בְּיָחִיד בְּבֵיתוֹ, אֲבָל בְּקַצָּב הַמּוֹכֵר לַאֲחֵרִים, בְּוַדַּאי יֵשׁ הֶפְסֵד בָּזֶה וְיָכוֹל לַעֲשׂוֹת עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי, וְכֵן בְּאַוָּזוֹת פְּטוּמוֹת שֶׁיַּפְסִיד הַשֻּׁמָּן אִם יִצְלֶם, גַּם לְהַמָּגֵן אַבְרָהָם מֻתָּר עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי אֲפִלּוּ יָחִיד בְּבֵיתוֹ. וַאֲפִלּוּ בִּבְשַׂר בְּהֵמָה הִסְכִּימוּ (כד) הַרְבֵּה אַחֲרוֹנִים דְּיֵשׁ לְהָקֵל לְהָדִיחַ עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי, וּדְלֹא כְּמָגֵן אַבְרָהָם. וְעַיֵּן בְּאֵלִיָּה רַבָּה (סי׳ ש״ח סק״ע) וּבִתְשׁוּבַת נוֹדָע בִּיהוּדָה (מהדו״ת או״ח סי׳ כז) שֶׁכָּתְבוּ דְּאִם אִי אֶפְשָׁר עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי מֻתָּר גַּם עַל יְדֵי יִשְׂרָאֵל, אַךְ אִם מֻנָּח הַבָּשָׂר בִּכְלִי, (כה) טוֹב שֶׁיִּרְחֹץ יָדָיו עָלָיו עַד שֶׁיִּהְיֶה שְׁרוּי הַבָּשָׂר בַּמַּיִם: ו (כב) בִּקְלִפָּתָן. דְּהַמְּלִיחָה מוֹעִילָה לָהֶם, וַהֲוֵי כִּכְבִישָׁה וְעִבּוּד: ז (כג) מֻתָּר וְכוּ׳. וְאִם הוּא שׁוֹחֵק פִּלְפְּלִין וּשְׁאָר תַּבְלִין בִּמְכַתֶּשֶׁת כְּדַרְכּוֹ, וַאֲפִלּוּ גַּרְגֵּר אֶחָד, יֵשׁ בּוֹ (כו) אִסּוּר דְּאוֹרַיְתָא מִשּׁוּם טוֹחֵן: (כד) אֲפִלּוּ הַרְבֵּה יַחַד. וְדַוְקָא (כז) מַה שֶּׁצָּרִיךְ לוֹ לְאוֹתָהּ שַׁבָּת: (כה) וּבִקְעָרָה. פֵּרוּשׁ (כח) אֲבָל לֹא יָדוּךְ בְּקַתָּא שֶׁל סַכִּינָא בִּמְכַתֶּשֶׁת, אַף דְּשִׁנָּה בְּמַה שֶּׁדָּךְ בְּקַתָּא שֶׁל סַכִּינָא, [ג]מִכָּל מָקוֹם בִּמְכַתֶּשֶׁת (כט) מִיחֲזֵי כְּעוּבְדָּא דְּחֹל. וְהוּא הַדִּין דְּדָךְ בְּקַתָּא עַל גַּבֵּי שֻׁלְחָן אוֹ בְּשׁוּלֵי כְּלִי עַל גַּבֵּי שֻׁלְחָן דַּהֲוֵי תְּרֵי שִׁנּוּיֵי, אֲבָל בְּבוּכְנָא הַמְיֻחֶדֶת לִכְתִישָׁה, אֲפִלּוּ עַל גַּבֵּי שֻׁלְחָן אוֹ בְּתוֹךְ הַקְּעָרָה אָסוּר. כָּתַב הַטַּ״ז בְּסִימָן זֶה (סק״ז) אֵין לָשׂוּם הַפִּלְפְּלִין תּוֹךְ הַבֶּגֶד וְלִכְתֹּשׁ בְּסַכִּין עָלָיו, דְּהוּא מוֹלִיד רֵיחָא, אָמְנָם בְּסִימָן תקי״א אוֹת ח׳ בְּטַ״ז מַשְׁמַע דְּחָזַר מִזֶּה [ד]וְהִסְכִּים לְמַהַרְשַׁ״ל (ים של שלמה ביצה פ״ב סי׳ לד) דְּשָׁרֵי, מִשּׁוּם דְּאֵינוֹ מְכַוֵּן לָזֶה, עַיֵּן שָׁם. כָּתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים דְּדַוְקָא בְּקַתָּא דְּסַכִּינָא הוּא דְּהִתִּירוּ לָדוּךְ הַפִּלְפְּלִין, אֲבָל לַחְתֹּךְ אוֹתָם בְּסַכִּין דַּק דַּק (ל) אָסוּר,

שַׁעַר הַצִּיּוּן

ה (יח) לְבוּשׁ. וְכֵן כָּתַב בְּמַאֲמַר מָרְדְּכַי (סק״ד) וְתָמַהּ עַל הַטַּ״ז (סק״ה) עַיֵּן שָׁם: (יט) פְּרִי מְגָדִים (מש״ז סק״ה, א״א סק״ז): (כ) עַיֵּן בֵּאוּר הֲלָכָה (ד״ה אסור): (כא) עַיֵּן בְּטַ״ז סוֹף סָעִיף קָטָן ה׳ שֶׁמּוּכָח כֵּן וְהִתִּיר עוֹד בִּכְהַאי גַּוְנָא עַיֵּן שָׁם: (כב) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ז) בְּשֵׁם כַּמָּה רִאשׁוֹנִים. וְעַיֵּן בְּאֵלִיָּה רַבָּה (סק״ט): (כג) שַׁעֲרֵי תְשׁוּבָה (סק״ט) עַיֵּן שָׁם: (כד) אֵלִיָּה רַבָּה בְּסִימָן ש״ח (סק״ע) וְנוֹדָע בִּיהוּדָה (מהדו״ת או״ח סי׳ כז) וּמַאֲמַר מָרְדְּכַי (שם) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (כה) שַׁעֲרֵי תְשׁוּבָה (שם). וְעַיֵּן בִּפְרִי מְגָדִים (א״א סק״ז): ז (כו) דַּחֲצִי שִׁעוּר אָסוּר מִן הַתּוֹרָה: (כז) פְּרִי מְגָדִים (מש״ז סק״ז). וְעַיֵּן שַׁבָּת קמ״ה עַמּוּד א׳ לְעִנְיַן כְּבָשִׁים דְּמוּכָח כִּדְבָרָיו: (כח) טַ״ז (סק״ז) וְאֵלִיָּה רַבָּה (ס״ק יא) וּמַטֵּה יְהוּדָה (סק״ב) וְהַגְּרָ״א וְעוֹד הַרְבֵּה אַחֲרוֹנִים, דְּלֹא כְּמָגֵן אַבְרָהָם (סק״ט): (כט) עוֹלַת שַׁבָּת (סק״ח) כָּתַב דְּאַף בִּמְדוּךְ שֶׁל עֵץ יֵשׁ לִיזָּהֵר בָּזֶה: (ל) הִנֵּה בְּמָגֵן אַבְרָהָם (סק״ט) צִיֵּן עַל זֶה עַיֵּן סָעִיף י״ב, וְכַוָּנָתוֹ לְדַמּוֹתוֹ לְיָרָק לְגַמְרֵי, [ה]וּלְפִי זֶה אֶפְשָׁר לְהָקֵל בְּסַכִּין בְּשֶׁכַּוָּנָתוֹ לֶאֱכֹל לְאַלְתַּר כְּמוֹ הָתָם, וְכֵן מַשְׁמַע בְּבֵאוּר הַגְּרָ״א, וּבְאֵלִיָּה רַבָּה (ס״ק יב) נִשְׁאַר בָּזֶה בְּצָרִיךְ עִיּוּן:

ליקוטי דברי הרב: א] ובשו״ע הרב (ס״ה) כתב: כל דבר שאין המלח מועיל לו לשנות טבעו אלא שהוא נותן בו טעם בלבד כגון ביצה ובשר מותר למלחן ומכל מקום אסור למלוח כדי להניח לסעודה אחרת. **ב]** ובשו״ע הרב (ס״ו) לא כתב לחלק בין יחיד בביתו ובין קצב. **ג]** ובשו״ע הרב (ס״ז) כתב: ויש מתירין במכתשת (וטוב להחמיר במקום שאפשר). **ד]** ובשו״ע הרב (ס״ז) אסר אע״פ שאינו מתכוין. אך בסימן תקי״א (ס״ז, קו״א סק״א) מתיר כשאינו מתכוין לכך. **ה]** ובשו״ע הרב (ס״ז) כתב שאסור לחתכם בסכין אפילו כדי לאכול מיד, והוא הדין לכל התבלין שאין דרך לאכלם אלא ע״י תערובת.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

ח לֹ**אֵין כּוֹתְחִין מֶלַח בְּמָדוֹךְ** (כו) **שֶׁל עֵץ, אֲבָל מְרַסֵּק הוּא** (כז) **בְּיָד** (כח) **שֶׁל סַכִּין וּבְעֵץ הַפָּרוּר** (כט) **וְאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ.** הַגָּה: וְדַוְקָא מֶלַח הַגֶּס, אֲבָל מֶלַח שֶׁהָיָה דַּק מִתְּחִלָּה וְנִתְבַּשֵּׁל וְנַעֲשָׂה פְּתִיתִין, מֻתָּר (ל) לְחָתְכוֹ בְּסַכִּין כְּמוֹ שֶׁחוֹתְכִין הַפַּת (כל בו (סי' נ"ח)): **ט** (לא) מֻתָּר לַחְתֹּךְ בָּשָׂר מְבֻשָּׁל (לב) **אוֹ צָלִי דַּק בְּסַכִּין.** הַגָּה: אֲבָל אָסוּר לַחְתֹּךְ דַּק דַּק בָּשָׂר חַי לִפְנֵי הָעוֹפוֹת, (לג) * דְּהוֹאִיל * וְאֵינָן יְכוֹלִין לְאָכְלוֹ בְּלֹא חִתּוּךְ (לד) קָמַשְׁוֵי לֵיהּ אֹכֶל (תרומת הדשן סימן (כ"ז) [נ"ר]) (לה) (וַעֲיַין לְקַמָּן סִימָן שכ"ד (סעיף ז')): **י** נ**אָסוּר לִגְרֹר הַגְּבִינָה בְּשַׁבָּת** (יג) **בְּמוֹרַג חָרוּץ בַּעַל פִּיפִיּוֹת** (לו) **שֶׁקּוֹרִין ראלי"ו: יא** מֻתָּר לְהַשְׁקוֹת (לז) **אֶת** (יג) **הַתָּלוּשׁ כְּדֵי שֶׁלֹּא יִכְמַשׁ: יב** (לח) * עהַמְחַתֵּךְ הַיָּרָק דַּק דַּק, **חַיָּב מִשּׁוּם טוֹחֵן.** הַגָּה: וְהוּא הַדִּין דְּאָסוּר לַחְתֹּךְ גְּרוֹגָרוֹת וְחָרוּבִים (לט) * לִפְנֵי זְקֵנִים (בית יוסף (ד"ה מנין) בשם תוספתא (כלאים פ"ו סי"ג)). וְדַוְקָא (יד) פֵּרוֹת וְכַדּוֹמֶה לָזֶה אָסוּר. אֲבָל מֻתָּר

ל הָרַב הַמַּגִּיד שָׁם (פכ"א ה"כ). מ תּוֹסֹפוֹת ע"ד (ע"ב ד"ה האיז). נ הָרִיבַ"ש בִּתְשׁוּבָתוֹ (סי' קפד). ס הָרַשְׁבָּ"א בִּתְשׁוּבָה (ח"ד סי' עג). ע שַׁבָּת ע"ד (ע"ב) וּכְפֵרוּשׁ הָרַשְׁבָּ"ם הֵבִיאוּ הַגָּהוֹת מֵיְמוֹנִיּוֹת בְּפֶרֶק כ"א (אות ג) וְסֶמַ"ג (לאוין סה) וְהָרַ"ן (לב: ד"ה אמר רב פפא) וּמַרְדְּכַי שָׁם (פ"ו סי' שפח).

בְּאֵר הַיֵּטֵב

וַעֲיַין סָעִיף י"ב. וְנִרְאֶה לִי דְּאֵין לְשׁוֹם הַפִּלְפְּלִין תּוֹךְ בֶּגֶד וְלִכְתֹּשׁ בְּסַכִּין עֲלֵיהֶם דְּהָא מוֹלִיד רֵיחָא. ט"ז (סק"ז): **י** (יב) **בְּמוֹרַג**. בִּלְשׁוֹן אַשְׁכְּנַז קוֹרִין רי"ב אַיידי"ן, דְּכֵיוָן שֶׁהַקִּלִּי מֵיָחֵד לָךְ, הֲוֵי כִּשְׁחִיקַת תַּבְלִין בְּמַכְתֶּשֶׁת דְּאָסוּר (ריב"ש (בתשובה סי' קפד)), אַף כֵּן אַפְלוּ לְאָכֵל מִיָּד אָסוּר. וְנִרְאֶה לִי דְּהוּא הַדִּין בִּכְלִי קָטָן מְאֹד הֶעָשׂוּי בָּזֶה אָסוּר, דְּעַל כָּל פָּנִים כְּלִי הוּא, אֲבָל מֻתָּר לְחָתְכוֹ בְּסַכִּין דַּק דַּק כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סָעִיף ט'. וְנִרְאֶה לִי דְּאֵין לְשׁוֹם הַפִּלְפְּלִין תּוֹךְ בֶּגֶד וְלִכְתֹּשׁ בְּסַכִּין עֲלֵיהֶם דְּהָא מוֹלִיד רֵיחָא. ט"ז (סק"ז): **י** (יב) **בְּמוֹרַג**. בִּלְשׁוֹן אַשְׁכְּנַז קוֹרִין רי"ב אַיידי"ן, דְּכֵיוָן שֶׁהַקִּלִּי מֵיָחֵד לָךְ, הֲוֵי כִּשְׁחִיקַת תַּבְלִין בְּמַכְתֶּשֶׁת דְּאָסוּר (ריב"ש (בתשובה סי' קפד)), אַף כֵּן אַפְלוּ לְאָכֵל מִיָּד אָסוּר. וְנִרְאֶה לִי דְּהוּא הַדִּין בִּכְלִי קָטָן מְאֹד הֶעָשׂוּי בָּזֶה אָסוּר, דְּעַל כָּל פָּנִים כְּלִי הוּא, אֲבָל מֻתָּר לְחָתְכוֹ בְּסַכִּין דַּק דַּק כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סָעִיף ט'.

בֵּאוּר הַלָּכָה

ט * **דְּהוֹאִיל וְכוּ'.** עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק לג) מַה שֶּׁכָּתְבְנוּ, וְהוּא מִדִּבְרֵי הַמַּגֵּן אַבְרָהָם (סק"י) וְאֵלֶּיהָ רַבָּה (ס"ק יג), וְכֵינוֹ בָּזֶה לְתֶרֶץ קְשִׁיַּת הַט"ז לְקַמָּן בְּסִימָן שכ"ד סָעִיף ז' (סק"ד), דְּפָסַק שָׁם הַמְחַבֵּר דְּשׁוּפִי אוֹכְלָא מֻתָּר בְּשַׁבָּת, וּלְפִיכָךְ כָּתְבוּ דְּהָאסּוּר בָּזֶה מִשּׁוּם טוֹחֵן וּכְמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ, וּלְשׁוֹן דִּקְמַשְׁוֵי לֵיהּ אֹכֶל שְׁכָּתַב רַמַ"א, אֵינוֹ מְדֻקְדָּק כָּל כָּךְ לְפֵרוּשָׁם:

* **וְאֵינָן וְכוּ'. וְאִם יְכוֹלִין לְאָכְלוֹ (עַל פִּי) [עַל יָדָן] הַדְחָק בְּלִי חִתּוּךְ, צָרִיךְ עִיּוּן קַצָּת** [פְּרִי מְגַדִּים (א"א ס"ק יא)]. וְהִנֵּה הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ מֵיירִי בְּדַעְתּוֹ לְהַאֲכִילָם לְאַחַר זְמַן וּכְמוֹ שֶׁכָּתְבְתִּי בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק לג), אַף דְּהַפְּרִי מְגַדִּים בְּסִימָן זֶה (מש"ז סק"י) נִסְתַּפֵּק בָּזֶה, דְּאֶפְשָׁר דְּלֹא הִתִּירוּ כִּי אִם בְּדָבָר הָרָאוּי לְמַאֲכַל אָדָם, לְקַמָּן בְּסִימָן שכ"ד (א"א סק"ג) סוֹבֵר כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתִּי. וְכֵן מִשְׁמַע בְּבֵאוּר הַגְּרָ"א (ס"ק יז), דְּמַבִּיא רְאָיָה לְהָא דְּהָרַשְׁבָּ"א (בתשובה ח"ד סי' עה) מֵהָא דְּמַשְׁמַע בְּשַׁבָּת קנ"ה (ע"א) דְּשַׁחַת וְחָרוּבִין הָיָה מֻתָּר לַחְתֹּךְ לִפְנֵי בְּהֵמָה אִי לָאו מִשּׁוּם מִיטְרַח בְּאָכְלָא, אֶלְמָא דְּאַף בְּשַׁחַת שֶׁהוּא מַאֲכַל בְּהֵמָה מֻתָּר:

יב * **הַמְחַתֵּךְ הַיָּרָק דַּק דַּק.** בְּגֶמָרָא (ע"ד:) אִיתָא אָמַר רַב פָּפָּא הַאי מַאן דְּפָרֵים סִילְקָא חַיָּב מִשּׁוּם טוֹחֵן, וּפָרֵשׁ רַשִׁ"י (ד"ה דפרים) פָּרֵים מְחַתְּכוֹ דַּק דַּק וְכֵן כְּתְבוּ הַתּוֹסָפוֹת (קיד: ד"ה אלא) דְּמֵיירֵי בְּחֲתִיכוֹת קְטַנּוֹת כְּעֵין טְחִינָה, **אֲבָל בְּחֲתִיכוֹת גְּדוֹלוֹת קָצָת אֵין דֶּרֶךְ הַטְּחִינָה בָּכָךְ,** וְכֵן כָּתַב הָרַמְבַּ"ם (פכ"א ה"י"ח) דַּק דַּק. **אַךְ כָּל זֶה לְעִנְיַן חִיּוּב. אֲבָל לְעִנְיַן אִסּוּר יֵשׁ לְזַהֵר מְאֹד בָּזֶה,** דְּכָבָר כָּתַב בְּסֵפֶר יְרֵאִים לְהָרַב רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מִמֵּיץ (סי' רעד) **דְּשִׁעוּר דִּקּוּתָן לֹא נוֹדַע לָנוּ, וְכֵן מַשְׁמַע בְּבֵית יוֹסֵף** (ד"ה אסור לחתוך) **דְּהַצָּרִיךְ לְעִנְיַן הַתַּר אִישְׁלַאנְדְּ"א, שֶׁיַּעֲשֶׂה חֲתִיכוֹת גְּדוֹלוֹת בְּמַקֶּצֶת, וְגַם יְהֵיה סְמוּךְ לִסְעוּדָה, עַיֵּן שָׁם:**

* **לִפְנֵי זְקֵנִים.** עַיֵּן בְּמַגֵּן אַבְרָהָם (ס"ק יד) **שֶׁכָּתַב דְּמַשְׁמַע דְּלִפְנֵי מִי שֶׁיְּכוֹל** שָׁלַם, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בָּזֶה דְּאֵין יְכוֹלִין לְאָכְלוֹ כָּלָל בְּלִי חִתּוּךְ, הַחִתּוּךְ מַשְׁוֵי לֵיהּ אֹכֶל וְשָׁפִיר בּוֹ טְחִינָה. (לט) וּמֵיירֵי בְּחוֹתֵךְ וּמַנִּיחַ שֶׁיֹּאכְלוּ הָעוֹפוֹת לְאַחַר שָׁעָה, אֲבָל בְּחוֹתֵךְ לִפְנֵיהֶם שֶׁיֹּאכְלוּ מִיָּד, לְדִבְרֵי הַכֹּל שָׁרֵי וּכְדִלְקַמָּיהּ בְּסָעִיף י"ב בַּהַגָּ"ה: (לד) **קָמַשְׁוֵי לֵיהּ אֹכֶל.** [נ]וְיֵשׁ (מ) מְקִלִּין בָּזֶה: (לה) **וְעַיֵּן לְקַמָּן סִימָן שכ"ד.** סָעִיף ז', וְהַיְינוּ דְּשָׁם מִבֹּאר דְּשׁוּפִי אוֹכְלָא שָׁרֵי בְּשַׁבָּת, וּמֵיירֵי בְּשֶׁאֵין חוֹתֵךְ דַּק דַּק [מַגֵּן אַבְרָהָם (שם ס"ק ה)]: **י** (לו) **שֶׁקּוֹרִין ראלי"ו.** בִּלְשׁוֹן אַשְׁכְּנַז רי"ב אַיידי"ן, דְּכֵיוָן שֶׁהַקִּלִּי מֵיָחֵד לְךָ הֲרֵי זֶה דָּרְךְ חֹל וְדָמֵי לְשְׁחִיקַת תַּבְלִין בְּמַכְתֶּשֶׁת, וְהוּא הַדִּין בִּכְלִי אַחֵר הַמְיֻחָד לְךָ, וְאִם כֵּן אֲפִלּוּ לֶאֱכֹל מִיָּד אָסוּר. אֲבָל מֻתָּר לְחָתְכוֹ בְּסַכִּין דַּק דַּק וּכְמוֹ לְעֵיל בְּסָעִיף ט' לְעִנְיַן בָּשָׂר, דְּגַם זֶה אֵינוֹ גְּדוֹלִי קַרְקַע, וַאֲפִלּוּ קָשֶׁה מְאֹד שָׁרֵי, כֵּיוָן דְּיכוֹלִין לְאָכְלוֹ בְּלֹא חִתּוּךְ, וְהוּא הַדִּין דְּמֻתָּר לְחָתְכוֹ בְּקַרְדֹּם אוֹ בְּמִגְרָה, שֶׁאַף שֶׁהֵם כֵּלִים שְׁמַלְאכְתָּם לְאִסּוּר, מֻתָּר לְטַלְטְלָם לְצָרְךָ גּוּפָם כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר בְּסִימָן ש"ח (ס"ג) [מַעוֹלַת שַׁבָּת (סק"ט) וּמַגֵּן אַבְרָהָם (ס"ק יב)]. דָּבָר שֶׁאֵינוֹ חָפֵץ לְאָכְלוֹ וּלְטָעֲמוֹ וְלֹא לְהַאֲכִילוֹ לְתִינוֹק, אָסוּר לְלָעֲסוֹ בְּשִׁנָּיו כְּדֵי לְשַׁחֲקוֹ מִשּׁוּם טְחִינָה, דְּאַף עַל גַּב דְּמִשְׁנָה, מִכָּל מָקוֹם מִדְּרַבָּנָן אָסוּר, דְּדַוְקָא לְגַבֵּי מִילָה הִתִּירוּ כְּעֵין זֶה לְקַמָּן בְּשל"א סָעִיף ז' [אַחֲרוֹנִים]: **יא** (לז) **אֶת הַתָּלוּשׁ.** הַיְינוּ יְרָקוֹת תְּלוּשִׁין, וְהַטַּעַם, כֵּיוָן דְּהֵם רְאוּיוֹת לַאֲכִילָה בְּיוֹמָן מֻתָּר לְהַשְׁקוֹתָן, (מ"מ) מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּדָבָר שֶׁאֵינוֹ רָאוּי לַאֲכִילָה אָסוּר לִטְרֹחַ בִּשְׁבִילָם, וְעַיֵּן לְקַמָּן בְּסִימָן של"ו סָעִיף י"א בַּהַגָּ"ה וּבְמַה שֶּׁכָּתַבְנוּ שָׁם בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק נד). וּלְהַשְׁקוֹת אֶת הַמַּחְבָּר (מג) יֵשׁ בּוֹ אִסּוּר תּוֹרָה. וּכְלֵי חֶרֶס עִם עִשְׂבֵי בֹּשֶׂם בְּבַיִת, גַּם כֵּן אָסוּר לְהַשְׁקוֹתָן בְּשַׁבָּת [פְּרִי מְגַדִּים לְקַמָּן בְּסִימָן של"ו (א"א סק"ט) עַיֵּן שָׁם]: **יב** (לח) **הַמְחַתֵּךְ הַיָּרָק.** תְּלוּשׁ. וּמִדְּקָתָנֵי מֻתָּר לַחְתֹּךְ בְּסַכִּין דַּק דַּק כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּסִימָן שכ"ד (סעיף ט'). וְנִרְאֶה לִי דְּאֵין לְשׁוֹם הַפִּלְפְּלִין תּוֹךְ בֶּגֶד וְלִכְתֹּשׁ בְּסַכִּין עֲלֵיהֶם דְּהָא מוֹלִיד רֵיחָא. ט"ז (סק"ז): **י** (יב) **בְּמוֹרַג**. בִּלְשׁוֹן אַשְׁכְּנַז קוֹרִין רי"ב אַיידי"ן, דְּכֵיוָן שֶׁהַקִּלִּי מֵיָחֵד לָךְ, הֲוֵי כִּשְׁחִיקַת תַּבְלִין בְּמַכְתֶּשֶׁת דְּאָסוּר (ריב"ש (בתשובה סי' קפד)), אַף כֵּן אַפְלוּ לְאָכֵל מִיָּד אָסוּר. וְנִרְאֶה לִי דְּהוּא הַדִּין בִּכְלִי קָטָן מְאֹד הֶעָשׂוּי בָּזֶה אָסוּר, דְּעַל כָּל פָּנִים כְּלִי הוּא, אֲבָל מֻתָּר לְחָתְכוֹ בְּסַכִּין דַּק דַּק כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּסָעִיף ט'.

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

וּכְמוֹ בְּיָרָק לְקַמָּן בְּסָעִיף י"ב, וְהוּא הַדִּין לְכָל תַּבְלִין: **ח** (כו) **שֶׁל עֵץ.** וְכָל שֶׁכֵּן בְּמָדוֹךְ שֶׁל אֶבֶן, דְּהוּא מֵיְחֵד יוֹתֵר לְדִיכָה, (מ"מ) וַאֲפִלּוּ דַּעְתּוֹ לִתֵּן לְאַלְתַּר הַמֶּלַח לְתַבְשִׁיל גַּם כֵּן אָסוּר בִּשְׁנֵיהֶם, [א]כֵּיוָן דְּהֵם מְיֻחָדִים לְדִיכָה: (כז) **בְּיָד וְכוּ'.** אֲבָל לְחָתְכוֹ דַּק דַּק בְּחוּרְפָּא דְּסַכִּינָא אָסוּר: (כח) **שֶׁל סַכִּין.** וִירֵסֵּק בְּקֵעָרָה אוֹ עַל גַּבֵּי שֻׁלְחָן, (נ) אֲבָל לֹא בְּמָדוֹךְ וּמַכְתֶּשֶׁת, וְכַנַּ"ל גַּבֵּי פִּלְפְּלִין [אַחֲרוֹנִים]: (כט) **וְאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ.** וְכָל שֶׁכֵּן דְּמֻתָּר (נ) לְפָרֵר הַמֶּלַח וְהַפִּלְפְּלִין בְּיָדָיו: (ל) **לְחָתְכוֹ בְּסַכִּין.** הַיְינוּ אֲפִלּוּ דַּק כְּמוֹ לְעִנְיַן חֲתִיכַת הַפַּת, וּמִשּׁוּם דְּאֵין טוֹחֵן אַחַר טוֹחֵן, וּמִכָּל מָקוֹם בְּמַכְתֶּשֶׁת אַף מֶלַח זֶה אָסוּר לְכַתֵּשׁ [עוֹלַת שַׁבָּת (סק"ט) עַיֵּן שָׁם]. וְכָתַב הַפְּרִי מְגַדִּים (מש"ז סק"י) דְּצוֹקֵע"ר גַּם כֵּן דִּינוֹ כְּמוֹ מֶלַח זֶה: **ט** (לא) **מֻתָּר לַחְתֹּךְ.** דְּאֵין טְחִינָה (לד) אֶלָּא בִּגְדוֹלֵי קַרְקַע, (לה) וַאֲפִלּוּ לְהַפּוֹסְקִים דִּסְבִירָא לְהוּ דִּבְהֵמָה נַמִּי מִקְּרֵי גְּדוֹלֵי קַרְקַע לְפִי שֶׁהִיא נְזוֹנֶת מִן הַקַּרְקַע, מִכָּל מָקוֹם אֵין לָאֵסֹר בָּזֶה, (לו) דִּבְלָאו הָכִי יֵשׁ פּוֹסְקִים דִּסְבִירָא לְהוּ דְּאֵין שֵׁיּוּךְ טְחִינָה בְּאָכְלִין, וְעַל כֵּן מֻתָּר לַחְתֹּךְ (לז) וַאֲפִלּוּ מִי שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לְלָעֲסוֹ (מ"מ) מְחֻמַּת שֶׁהוּא קָשֶׁה וְעַל יְדֵי חֲתִיכָתוֹ מִתְקַנְּנוּ לַאֲכִילָה, גַּם כֵּן שָׁרֵי לְחָתְכוֹ, דְּאִזְלִינַן בָּתַר רוּבָּא דְּעָלְמָא: (לג) **דְּהוֹאִיל וְכוּ'.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר דְּאֵיכָא לְמֵימַר דְּטַעַם הַפּוֹסְקִים דִּסְבִירָא לְהוּ דְּאֵין טְחִינָה בְּאָכְלִין, הַיְינוּ מִשּׁוּם דְּאֵין צָרִיךְ טְחִינָה, דְּאִי בָּעֵי אָכִיל לֵיהּ כְּמוֹת שֶׁהוּא שָׁלֵם, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בָּזֶה דְּאֵין יְכוֹלִין לְאָכְלוֹ כָּלָל בְּלִי חִתּוּךְ, הַחִתּוּךְ מַשְׁוֵי לֵיהּ אֹכֶל וְשָׁפִיר בּוֹ טְחִינָה. (לח) וּמֵיירֵי בְּחוֹתֵךְ וּמַנִּיחַ שֶׁיֹּאכְלוּ הָעוֹפוֹת לְאַחַר שָׁעָה, אֲבָל בְּחוֹתֵךְ לִפְנֵיהֶם שֶׁיֹּאכְלוּ מִיָּד, לְדִבְרֵי הַכֹּל שָׁרֵי וּכְדִלְקַמָּיהּ בְּסָעִיף י"ב בַּהַגָּ"ה: (לט) **קָמַשְׁוֵי לֵיהּ אֹכֶל.** [נ]וְיֵשׁ (מ) מְקִלִּין בָּזֶה: (מ) **וְעַיֵּן לְקַמָּן סִימָן שכ"ד.** סָעִיף ז', וְהַיְינוּ דְּשָׁם מִבֹּאר דְּשׁוּפִי אוֹכְלָא שָׁרֵי בְּשַׁבָּת, וּמֵיירֵי בְּשֶׁאֵין חוֹתֵךְ דַּק דַּק [מַגֵּן אַבְרָהָם (שם ס"ק ה)]: **י** (מא) **שֶׁקּוֹרִין ראלי"ו.** בִּלְשׁוֹן אַשְׁכְּנַז רי"ב אַיידי"ן, דְּכֵיוָן שֶׁהַקִּלִּי מֵיָחֵד לָךְ הֲרֵי זֶה דָּרְךְ חֹל וְדָמֵי לְשְׁחִיקַת תַּבְלִין בְּמַכְתֶּשֶׁת, וְהוּא הַדִּין בִּכְלִי אַחֵר הַמְיֻחָד לָךְ, וְאִם כֵּן אֲפִלּוּ לֶאֱכֹל מִיָּד אָסוּר. אֲבָל מֻתָּר לְחָתְכוֹ בְּסַכִּין דַּק דַּק כְּמוֹ לְעֵיל בְּסָעִיף ט' לְעִנְיַן בָּשָׂר, דְּגַם זֶה אֵינוֹ גְּדוֹלִי קַרְקַע, וַאֲפִלּוּ קָשֶׁה מְאֹד שָׁרֵי, כֵּיוָן דְּיכוֹלִין לְאָכְלוֹ בְּלֹא חִתּוּךְ, וְהוּא הַדִּין דְּמֻתָּר לְחָתְכוֹ בְּקַרְדֹּם אוֹ בְּמִגְרָה, שֶׁאַף שֶׁהֵם כֵּלִים שְׁמַלְאכְתָּם לְאִסּוּר, מֻתָּר לְטַלְטְלָם לְצָרְךָ גּוּפָם כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר בְּסִימָן ש"ח (ס"ג) [מַעוֹלַת שַׁבָּת (סק"ט) וּמַגֵּן אַבְרָהָם (ס"ק יב)]. דָּבָר שֶׁאֵינוֹ חָפֵץ לְאָכְלוֹ וּלְטָעֲמוֹ וְלֹא לְהַאֲכִילוֹ לְתִינוֹק, אָסוּר לְלָעֲסוֹ בְּשִׁנָּיו כְּדֵי לְשַׁחֲקוֹ מִשּׁוּם טְחִינָה, דְּאַף עַל גַּב דְּמִשְׁנָה, מִכָּל מָקוֹם מִדְּרַבָּנָן אָסוּר, דְּדַוְקָא לְגַבֵּי מִילָה הִתִּירוּ כְּעֵין זֶה לְקַמָּן בְּשל"א סָעִיף ז' [אַחֲרוֹנִים]: **יא** (מב) **אֶת הַתָּלוּשׁ.** הַיְינוּ יְרָקוֹת תְּלוּשִׁין, וְהַטַּעַם, כֵּיוָן דְּהֵם רְאוּיוֹת לַאֲכִילָה בְּיוֹמָן מֻתָּר לְהַשְׁקוֹתָן, (מ"מ) מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּדָבָר שֶׁאֵינוֹ רָאוּי לַאֲכִילָה אָסוּר לִטְרֹחַ בִּשְׁבִילָם, וְעַיֵּן לְקַמָּן בְּסִימָן של"ו סָעִיף י"א בַּהַגָּ"ה וּבְמַה שֶּׁכָּתַבְנוּ שָׁם בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק נד). וּלְהַשְׁקוֹת אֶת הַמַּחְבָּר (מג) יֵשׁ בּוֹ אִסּוּר תּוֹרָה. וּכְלֵי חֶרֶס עִם עִשְׂבֵי בֹּשֶׂם בְּבַיִת, גַּם כֵּן אָסוּר לְהַשְׁקוֹתָן בְּשַׁבָּת [פְּרִי מְגַדִּים לְקַמָּן בְּסִימָן של"ו (א"א סק"ט) עַיֵּן שָׁם]: **יב** (מד) **הַמְחַתֵּךְ הַיָּרָק.** תְּלוּשׁ. וּמִדְּקָתָנֵי מֻתָּר לַחְתֹּךְ בְּסַכִּין דַּק דַּק כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּסִימָן שכ"ד (סעיף ט'). וְנִרְאֶה לִי דְּאֵין לְשׁוֹם הַפִּלְפְּלִין תּוֹךְ בֶּגֶד וְלִכְתֹּשׁ בְּסַכִּין עֲלֵיהֶם דְּהָא מוֹלִיד רֵיחָא. ט"ז (סק"ז): **י** (יב) **בְּמוֹרַג**. בִּלְשׁוֹן אַשְׁכְּנַז קוֹרִין רי"ב אַיידי"ן, דְּכֵיוָן שֶׁהַקִּלִּי מֵיָחֵד לָךְ, הֲוֵי כִּשְׁחִיקַת תַּבְלִין בְּמַכְתֶּשֶׁת דְּאָסוּר (ריב"ש (בתשובה סי' קפד)), אַף כֵּן אַפְלוּ לְאָכֵל מִיָּד אָסוּר. וְנִרְאֶה לִי דְּהוּא הַדִּין בִּכְלִי קָטָן מְאֹד הֶעָשׂוּי בָּזֶה אָסוּר, דְּעַל כָּל פָּנִים כְּלִי הוּא, אֲבָל מֻתָּר לְחָתְכוֹ בְּסַכִּין דַּק דַּק כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּסָעִיף ט'.

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(סק"ט) אַחֲרוֹנִים. **וְלֹא דָמֵי לְדִלְקַמָּן בְּסָעִיף י"ב, דְּהָתָם הָלֹא מֵיירֵי בְּסַכִּין, אֲבָל הָכָא הֵם מְיֻחָדִים לָזֶה:** (נא) אַף שֶׁבְּבֵאוּר הַגְּרָ"א (ס"ז) מְשַׁמַע דְּמֻתָּר לְכַתֵּשׁ בְּמֶלַח שֶׁל סַכִּינָא אַף בְּמָדוֹךְ, מִכָּל מָקוֹם קָשֶׁה לְהָקֵל לְמַעֲשֶׂה, כִּי כָּל הָאַחֲרוֹנִים הַמַּחְמִירִין בְּפִלְפְּלִין אוֹסְרִין גַּם בָּזֶה: (נב) **שֶׁבְּלֵי לְקֵט** (סי' צב): **ט** (נד) **תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן** (סי' נה): (נה) **כְּלַלְתִּי בָּזֶה מַה שֶּׁכָּתַב הַמַּגֵּן אַבְרָהָם** (סק"י) **בְּשֵׁם הַשְּׁלָטֵי גִּבּוֹרִים** (לב: אות ג): (נו) **תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן** (שם): (נז) **אַחֲרוֹנִים:** (נח) **תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן** (שם): (נט) **פְּרִי מְגַדִּים לְקַמָּן בְּסִימָן שכ"ד** (א"א סק"ג): (ס) ט"ז

לְיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] מִשְׁמַע שֶׁבִּכְלִי שֶׁאֵינוֹ מְיוּחָד לְכָךְ מוּתָּר הַדִּיכָה סָמוּךְ לִסְעוּדָה, אֲבָל בְּשוּ"ע הָרַב (סי"א) כָּתַב שֶׁלֹּא הִתִּירוּ סָמוּךְ לִסְעוּדָה אֶלָּא חִיתּוּךְ הַיָּרָק דַּק דַּק, אֲבָל לֹא הַדִּיכָה, וּמִשְׁמַע שֶׁאֲפִלּוּ בִּכְלִי שֶׁאֵינוֹ מְיוּחָד לְכָךְ אָסוּר. **ב]** וּבְשוּ"ע הָרַב (סי"ט) כָּתַב שֶׁאָסוּר לַחְתֹּךְ דַּק דַּק לִפְנֵי הָעוֹפוֹת.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah